

IN
7 STAPPEN
NAAR EEN
WARME
STAD OF GEMEENTE

INLEIDING

Proficiat, jullie zijn op weg om een Warme Stad of Gemeente te worden waar het mentaal welbevinden van kinderen en jongeren hoog op de agenda staat. En dat is écht nodig.

Uit cijfers van het WHO* blijkt dat 1 op de 5 jongeren niet goed in z'n vel zit. 4 op de 5 geven aan zich wel goed in hun vel te voelen. Zij kunnen anderen die het moeilijk hebben, steunen. Door ervoor te zorgen dat kinderen zich van jongs af aan goed in hun vel voelen, kunnen veel problemen op latere leeftijd voorkomen worden.

Jullie hebben als lokaal bestuur besloten om hier werk van te maken. En een omgeving te creëren waar kinderen en jongeren zich goed in hun vel voelen. De '8 pijlers voor veerkracht van kinderen en jongeren in je stad/gemeente' zullen jullie hierbij richting geven. Hoe je deze pijlers een concrete invulling geeft op maat van jouw stad of gemeente, ontdek je in dit 7-stappenplan. Ze dient als leidraad, zodat je met ondersteuning van jouw Logo het proces naar een Warme Stad of Gemeente kan doorlopen.

Jullie zetten zelf al enkele eerste stappen: er is een trekker en mogelijk ook al contacten met partners om mee samen te werken. Een goede start!

Zijn jullie ook al een Gezonde Gemeente? Dan helpt de methodiek Warme Steden & Gemeenten jullie voor de concrete invulling van het thema geestelijke gezondheid bij de doelgroep kinderen en jongeren (0 – 24 jaar).

TIPS!

- De stappen geven een richting, maar je werkt altijd op jouw maat en ritme.
- Je vult elke stap in op maat van jouw stad of gemeente. Volgens je eigen tempo, je eigen prioriteiten en aansluitend op je eigen beleidsprocessen.
- Verdiepende info over elke stap en ondersteunende materialen vind je op www.warmestedenengemeenten.be. In deze brochure geven we dit weer met dit icoontje 🌐

* WHO, 'Mental Health: Facing the Challenges, Building Solutions', 2005; Jeugdraad, 1124 jongeren over 'goed in je vel', 2016.

STAP 1

CREËR DRAAGVLAK

Wil je écht een verschil maken voor het mentaal welbevinden van kinderen en jongeren in jouw stad of gemeente, dan kan je dit niet alleen! Neem dus tijd voor deze stap.

Stel een brede lokale projectgroep samen met organisaties uit verschillende sectoren (onderwijs, vrije tijd, werk, welzijn, zorg, jeugd ...).

AAN DE SLAG!

- Informeer organisaties uit alle sectoren over de ideeën en plannen van je stad of gemeente met de motiverende flyer, een kick-off of netwerkmoment 🌐
- Mobiliseer organisaties die zich hiertoe kunnen engageren voor een eerste projectgroep. Dit kan ook een bestaand overlegorgaan zijn zoals de werkgroep Gezonde Gemeente of een jeugdwelzijns-overleg.
- Betrek de jongeren zelf al in deze stap.

TIP!

- Neem een kijkje op de website 🌐, daar vind je een lijst van organisaties die je kan betrekken. Dit helpt je verder te denken dan de meest vanzelfsprekende partners.

STAP 2

MAAK EEN BEHOEFTEANALYSE EN INVENTARISATIE

In deze stap wil je weten wat er in jouw stad of gemeente al bestaat en wat nog nodig is om kinderen en jongeren goed in hun vel te laten voelen. Basis hiervoor zijn de '8 pijlers voor veerkracht van kinderen en jongeren in je stad/gemeente'. 🌐

AAN DE SLAG!

- Breng in kaart hoe het nu staat met de 8 pijlers in jouw stad of gemeente: Vertrek van het model van de 8 pijlers en gebruik het als een 'quickscan' om naar de initiatieven in je stad of gemeente te kijken:

- Rond welke pijlers gebeurt er al veel?
- Aan welke pijlers wordt nog weinig aandacht besteed?

Geef jezelf een score per pijler op basis van de antwoorden op deze vragen. Meer informatie over de pijlers kan je hierbij helpen en vind je op de website.

Kies op basis van je analyse minimum 2 pijlers die noodzakelijk zijn voor jouw stad of gemeente.

Doordat je meewerkt aan de Warme William-campagne, werk je al aan pijler 6 'Maak kwetsbaarheid bespreekbaar in een veilige omgeving'.

- Inventariseer het bestaande aanbod binnen de gekozen pijler. Zo krijg je al een idee van wat de aandachtspunten binnen de pijler worden. 🌐
- Stel de gekozen pijlers voor aan het college van burgemeester en schepenen en onderbouw met jouw resultaten uit de analyse hier voorafgaand.

TIP!

- Gebruik (bestaande) lokale kwalitatieve en kwantitatieve gegevens als je je pijlers kiest. Denk hierbij aan de bestaande omgevingsanalyse voor de meerjarenplannen 2020-25, informatie uit de gemeentemonitor, resultaten uit bevragingen over mentaal welbevinden op scholen ...

8 PIJLERS VOOR VEERKRACHT VAN KINDEREN EN JONGEREN IN JE STAD/GEMEENTE

STAP 3

BEPAAL OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

Formuleer per gekozen pijler operationele doelstellingen: wat wil je juist bereiken, voor wie (leeftijd) en tegen wanneer? Kies samen met de projectgroep welke doelstellingen jullie prioriteiten worden. Dat zullen de speerpunten zijn van jullie integrale beleidsplan voor een warme stad of gemeente.

AAN DE SLAG!

Je kan je prioriteiten bepalen op basis van:

- De conclusies uit de verzamelde gegevens en inventarisatie binnen de gekozen pijlers. Wat al goed loopt, kan versterkt worden. Wat nog niet bereikt werd, moet nog ingevuld worden;
- De leeftijd van de einddoelgroep waar de nood aan ondersteuning het hoogst is;
- Kadering binnen het bredere beleidsplan;
- De haalbaarheid van deze doelstellingen: is er draagvlak voor, zijn er partners die hierin een engagement kunnen opnemen, kunnen we hier op lokaal niveau impact op hebben;
- Het feit of de kinderen of jongeren het zelf als prioriteit ervaren (eventueel o.b.v. bestaande informatie).

TIP!

- Om de prioriteiten te bepalen met de projectgroep kan je verschillende werkmethodes gebruiken, bijvoorbeeld 'stickertjes plakken'. Daarbij krijgt elke partner enkele stickers die ze kunnen plakken bij de doelstelling die zij het belangrijkste vinden.

STAP 4

WERK ACTIES UIT

Maak een actieplan op (zoveel mogelijk geënt op het meerjarenplan) ter realisatie van de operationele doelstellingen binnen de gekozen pijlers op maat van jouw Warme Stad of Gemeente.

AAN DE SLAG!

- Brainstorm met je projectgroep over mogelijke nieuwe acties of bestaande acties die beantwoorden aan de doelstellingen binnen de pijlers.
- Vind voorbeelden in de 'inspiratiebox van Warme Steden en Gemeenten' die goede praktijken bevat van de Warme (piloot)Steden. De fiches in die box tonen je welke concrete stappen je kan zetten om tot die actie (op maat van jouw stad of gemeente) te komen.
- Om acties te kiezen kan je rekening houden met een heel aantal factoren die bepalen of het een waardevolle actie zal zijn:
 - Is er een concreet engagement van partners? Zijn er acties die quick wins opleveren maar die ook op lange termijn renderen?
 - Zijn er acties voor verschillende strategieën en verschillende niveaus? Vul je actieplan in een lege matrix in zodat je hier een overzicht van krijgt.
 - Is er perspectief dat de actie op lange termijn kan blijven bestaan?

TIP!

- Denk aan de samenwerking met serviceclubs of zoek projectsubsidies ter financiering van de acties.

INSPIRATIE BOX

MAYOR@YOURTOWN START TO TALK

FILMPJES STUDENTENVOORZIENINGEN OVERKOP-HUIS

HABBEKRATSHUIS GEWELDLOOS VERZET TOVERBOSTRAINING

TRIPLE P ZWANGERSCHAPSGROEPEN PARELPROJECT BOUNCE UP

COMPLIMENTENACTIE VOOR HET ONDERWIJS OPENBARE GEVOELSPLEKKEN

GEESTIG GEZOND SPORTEN RONDREIZENDE WARME WILLIAM BANK

OUTREACHEND WERKEN OP DE STELPLAATS AANDACHT IN ACTIE ROUTE 36

AWARENESSDAY KIVA-AANTIPESTPROGRAMMA SLOGAN-ACTIE

SAMENWERKINGSKOFFER GEESTJE GEZOND NETWERKEN ON WHEELS

MINDFULL IN HET MIDDELBAAR NOK NOK VOOR JEUGDLEIDERS

WARME SCHOOL MINDMATES KLIK-APP

OPBOKSEN

STAP 5

VOER ACTIES UIT

Eens de acties lopen, zijn goede afspraken en opvolging cruciaal.

AAN DE SLAG!

- Breng de belangrijkste actoren om een specifieke actie uit te voeren samen, zodat zij deze onderling kunnen uitwerken. Zij koppelen de stand van zaken terug naar de projectgroep.
- Betrek ook organisaties van buiten de projectgroep voor wie de gekozen acties relevant zijn.

TIP!

- Zorg dat je niet alles zelf moet doen en duid een verantwoordelijke per actie aan.

STAP 6

EVALUEER EN STUUR BIJ

Evalueer acties systematisch zodat je kan bijsturen waar nodig.

AAN DE SLAG!

- Bepaal vooraf wanneer jij een actie succesvol vindt. Gebruik indicatoren als bereik, adoptie door partners, mogelijkheden tot verankering ... 🌐
- Zorg dat iedere actie op het moment zelf geëvalueerd wordt door de deelnemers.
- Evalueer ook je actieplan in zijn geheel: in welke mate draagt dit bij tot het bereiken van de doelstellingen en gekozen pijlers?

TIP!

- **Nieuwe acties die succesvol zijn, kunnen ook opgenomen worden in de inspiratiebox om zo andere steden en gemeenten te inspireren.** 🌐

STAP 7

ZORG VOOR VERANKERING

Een belangrijk resultaat is de verduurzaming van het project, zodat het mentaal welbevinden van kinderen en jongeren een aandachtspunt blijft in het beleid van jouw stad of gemeente. Probeer van bij de start van dit traject oog te hebben voor verankering door draagvlak te creëren op verschillende niveaus (burgers, middenveld, ambtenarij en politiek).

AAN DE SLAG!

- Zorg dat acties kunnen blijven bestaan door ze bijvoorbeeld te integreren in een reguliere werking van de betrokken organisaties.
- Integreer het integrale beleidsplan van je Warme Stad of Gemeente in het beleidsplan van Gezonde Gemeente en zelfs in het meerjarenplan van de stad of gemeente.
- Maak van de projectgroep een structureel overlegplatform om de veerkracht van kinderen en jongeren op de agenda te plaatsen in de stad of gemeente.
- Zet het mentaal welbevinden van kinderen en jongeren ook op andere vergaderingen op de agenda.
- Neem het project mee in het ambtelijk memorandum voor volgend bestuur.

TIP!

- **Hou een afsluit-/startmoment waarbij de succesvolle realisaties getoond worden en partners gemotiveerd worden om verder te gaan.**

Met dank aan de pilootsteden

Dit project wordt gerealiseerd door het consortium
